

ПІДГОТОВКА ФІНАНСОВОГО ТА НЕФІНАНСОВОГО СЕКТОРІВ ДО ПРИЙНЯТТЯ ЄВРО

*Д. Глушковський, д. е. н., професор, Банківська школа Торун,
rektorat@wsb.torun.pl*

Методологія дослідження. Результати отримані на основі використання методів: наукових порівнянь – при встановленні сутнісних відмінностей в підходах країн-учасників ЄС до введення євро, а також особливостей підготовки фінансового й нефінансового секторів економіки Польщі до прийняття євро; аналізу – при встановленні основних етапів процесу адаптації нефінансового сектора.

Результати. Розглянуто передумови прийняття євро як єдиної валюти серед країн-учасниць ЄС. Обговорюються визначальні фактори підготовки фінансового сектора до прийняття євро, а саме: адаптація фінансових послуг, підготовка підприємств не фінансового сектора до прийняття євро. Визначено, що формування основних етапів адаптації фінансових послуг до прийняття нової валюти містить: уведення правових норм відносно округлення сум в фінансовому секторі; адаптацію систем до потреб періоду встановлення подвійної ціни; конвертацію балансів на банківських рахунках; регулювання процентних ставок для депозитів та кредитів; запровадження систем безготівкових розрахунків, оновлення значень сертифікатів та паїв інвестиційних та пенсійних фондів; зміна золотого вмісту валюти для страхової політики; зміна номінальних значень боргових інструментів, а також цін акцій та акціонерного капіталу акціонерних компаній з обмеженою відповідальністю.

Визначено основні етапи, необхідні для процесу адаптації не фінансового сектора, а саме: виявлення і планування необхідних підготовчих кроків для підприємства; модифікація бухгалтерського обліку та управління фінансами; переобладнання систем та технологій в інформаційних технологіях, підготовка до впровадження євро у готівковий обіг; конверсія цін та захист споживача від підвищення цін; діяльність, спрямована на освіту та інформування населення.

Дана стаття розглядає чотири рекомендації, розроблені Відділом державних повноважних представників з впровадження євро в Польщі. Проаналізовані дослідження підтримки прийняття євро в Польщі в кінці 2010 р., на основі чого було зроблено висновок, що поляки незадоволені погіршенням фінансового стану,

зростанням цін внаслідок округлення і підняття їх продавцями, а також соціальною нерівністю, яка зростає. З іншого боку, поляки усвідомлюють суттєві переваги прийняття загальної валюти, якими є розвиток зовнішньої торгівлі, можливість подорожувати, здійснювати покупки товарів в інших країнах, а також утримувати більшу стабільність національної валюти.

Оцінюючи індивідуальні фінансові інструменти, ринок повинен приймати до уваги той факт, що Польща у майбутньому стане членом Єврозони, так як вона не володіє угодою про вихід. Однак, для формування очікувань відносно дати уведення євро (тобто дня євро), ринок приймає до уваги наступні фактори: заяву уряду відносно рівня інтеграції в Єврозону, макроекономічні основи економіки, надійність економічної політики та іншу важливу інформацію.

Новизна. Виявлено особливості підготовки фінансового й нефінансового секторів економіки Польщі до впровадження євро. Обгрунтовано необхідність встановлення легального переходу на нову валюту через соціальний консенсус на основі запровадження урядових освітніх програм.

Практична значущість. На прикладі Польщі підготовлено практичні рекомендації щодо покращення процесу прийняття нової європейської валюти, які можуть бути використані новими країнами при здійсненні аналогічних нововведень у фінансовій сфері своєї економіки.

Ключові слова. фінансові та нефінансові сектори економіки, валюта, правове регулювання, фінансові послуги, інститут суспільної думки, інформаційна компанія.

Література

1. Polish path towards euro. Project co-financed by the National Bank of Poland (NBP), Warsaw, January 2009.
2. J. Gluchowski, M. Dynus, «Euro: wspólny pieniądz Europy i konsekwencje jego wprowadzenia», at: *Inwestycje w procesie transformacji gospodarki Polski 1990–1999*, W. Kraszewski (ed.), UMK, Toruń, 2000, pp. 295–319.
3. Compare: D. Witkowski, «Przygotowanie sektora finansowego do wprowadzenia euro», Bureau of the Government Plenipotentiary for the Euro Adoption in Poland, European Studies (*Euroopracowania*) no. 2/2010, March 2010, pp. 5 and successive.
4. D. Witkowski, *op. cit.*, pp. 28–29.
5. Commission Recommendation no. 2008/78/EC.
6. E. Bednarek-Sekunda, D. Witkowski, «Przygotowanie sektora przedsiębiorstw niefinansowych do wprowadzenia euro», Bureau of the Government Plenipotentiary for Euro Adoption in Poland, European Studies (*Euroopracowania*) no. 3/2010, March 2010, pp. 11–28.
7. J. Osińska, «Strategia Komunikacyjna w procesie wprowadzenia euro – wnioski dla Polski», Bureau of the Government Plenipotentiary for the Euro Adoption in Poland, European Studies (*Euroopracowania*) no. 1/2009, October 2009, p. 1.
8. Monitor of public opinion on the euro adoption in Poland, Ministry of Finance, Financial Policy, Analysis and Statistics Department, no. 2/2010, September 2010, pp. 1–5.
9. Strategic Framework for the National Euro Adoption Plan, Warsaw, October 2010, p. 3.
10. Official Journal of Laws No. 195, item 1505.
11. Monitor of nominal convergence, Ministry of Finance, Financial Policy, Analysis and Statistics Department, no. 3/2011, March 2011.

